

MAGYARÁG

1939. Junie 12

VIII. No. 161

2 lei

Tulajdonos: „Prima” S. A. Bejegy. la Trb.
Bihor Fsoc. 1798—1938

Felelős kiadó:
ÜZV. PÁSZTOR EDENE

Alapította: PÁSZTOR EDE

Felelős szerkesztő:
Dr. Zoltán Jenő

Bejegyezve: Tribunalul Bihor Dos. No. 810—1938. Ordonanța No. 15—1933. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, P. M. Viteazul 4.

Hétfőn indul el repülőgéppel William Strong Moszkvába

London, június 10. Halifax angol külügyminiszter hosszas tanácskozást folytatott William Stronggal, a külügyi hivatal főtisztviselőjével. Ezután Halifax külön megbeszélést folytatott a párisi angol nagykövettel, akit sürgősen Londonba rendelték. Strong hétfőn repülőgéppel Moszkvába utazik és átadja az orosz kormánynak a francia—angol közös javaslatot, amelyet ugy az angol kormány, mint a francia külügyi hivatal jóváhagytak.

Az újabb jelentések szerint Chamberlain angol miniszterelnök választókerületében beszédet mondott s e beszédben kitért Halifax lord ama kijelentésére, amely azt tartalmazta, hogy Anglia bármikor hajlandó Németországgal, de más államokkal is tárgyalni igényeiket illetően.

A berlini jelentések szerint Halifax lord legutóbbi beszédével foglalkozik a német sajtó, amely azt hangoztatja, hogy a legszebb szavaknál és kijelentéseknél is többet érnek a tettek. A Deutsche Diplomatische Korrespondenz utal arra, hogy Anglia a multban csupán arra törekedett, hogy Németországnak más államokkal való barátságos viszonyát megzavarja.

ja. A lap azt a következtetést vonja le Chamberlain és Halifax kijelentéseiből, hogy Anglia számára a bekerítő politika keresztülvitele váratlan ak-

ciályokba ütközött és éppen ezért az angol kormány taktikát változtatva most arra törekszik, hogy a tengelyhatalmakkal tanácskozzék.

Bomba robbant a madridi színház épülete előtt

A színház porráégett

(Madrid.) Pénteken a madridi Király Színház épülete előtt bomba robbant. A robbanás következtében tűz ütött ki a színház épületében. A tűz a szomszédos épületekre is átcsapott. A tűz következtében a színház épülete teljesen elhamvadt. A környező házakat a tűzoltóság csak megfeszített munka árán tudta megvédelmezni a lángok elől. A robbanásról közelebbi részletek még hiányoznak.

Bombák robbantak több londoni postahivatalban s levélszekrényben

(London.) Az angol birodalom fővárosában, több postahivatalban bomba robbant. Számos bombát levélszekrényekben helyeztek el. E robbanások következtében a levélszekrény tartalma megsemmisült. Négy bombát a hatóságok megtaláltak. A nyugati kerületben az egyik postafiók helyiségében ugyancsak bomba robbant és egy tisztviselő megsérült. Bomba robbant még a manchesteri postahivatalokban. Itt a sebesültek száma

hátra emelkedett. A hatóságok széleskörű vizsgálatot vezettek be.

Elindult az angol királyi pár New York felé

(Washington.) VI. György angol király az angol követ-ség palotájában diszvacsorát adott Roosevelt elnök tiszteletére. Kevéssel éjfél előtt az angol királyi pár a pályaudvarra hajtatott, hogy New York felé vegye útját. Roosevelt elnök előre utazott a Hyde parkba, hogy ottani palotájában betöltse a házigazda tisztjét. A newyorki bevonulás alkalmával az utast mindkét oldalán két millió ember foglalt helyet.

Neurath 50 ezer márkás sarcot vetett ki Kladno városra a német rendőr meggyilkolása miatt

(Prága.) Legutóbbi hírt adtunk arról, hogy ismeretlen tettesek agyonlőttek egy német rendőr törzsőrmestert. Ebben az ügyben Neurath báró cseh-morva protektor rendkívül szigorú vizsgálatot rendelt el. A hatóságok eddigi megállapításai szerint a rendőr-örrmesterre messziről több lövést adtak le. Neurath báró

infézkedésére Kladnora, ahol a merénylet történt, 50 ezer márkás sarcot vetettek ki. Kihirdették, hogy aki csak valamit is tud a merénylő személyét illetően, nyomban jelentkezék, mert ellenkező esetben mindazokat, akik az esetet elhallgatják, kíméletlenül agyonlövők.

Japán zár alá akarja venni a tiencsini egyezményes területet

(Páris.) Külpolitikai körökben nagy feltűnést keltett az a hír, amely arról számol be, hogy a japán hatóságok zár alá vették a tien-csini angol

és francia egyezményes területet. Ennek a lépésnek súlyos diplomáciai következményei lesznek.

Mai számunk 8 oldal, 2 lei

NAPOS OLDAL

A régi jó erkölcsök

Most, mikor a párisi divathígyek nagyanyáink és dédanyáink öltöztetésében lejtnek, nem érdektelen felkutatni a halvan—hetven év előtti illem szabályokat.

Egyik francia ujság egy ismeretlen író B. grófnő egykori illemtanából közöl jellegzetes részleteket.

A férfiak nagy társaságbeli sikert érnek el — igéri a grófnő — ha kirándulásokon tartózkodnak a hangos szórakozásoktól.

Némely fiatal ember — mondja a szerző — azt hiszi, hogy a szabadban lehet veszélyes és illemtelen játékokat üzni. Egyesek célbalönek, mások evezni vagy uszni kezdenek, hiniáznak vagy játékokat szerveznek. Ezek mind buta és veszélyes műveletek, összetűzésekre, sőt párbajokra vezetnek.

Ha táncra kerül a dolog, a háziasszony rendelkezésére kell állni. Először is azokkal a hölgyekkel kell táncolni, kiknek nem akad táncosuk. Több nyire csunya, buta és szegény nők árulnak petrezselymet s bizony nem kellemes azzal beérni, amit már mások otthagytak. De a jutalom nem marad el. A nők dicsérni fogják eredményeit, eltekintenek hibáitól s jó hírét fogják költeni.

Nem kevésbé szigorúak a jó grófnő fiatal lányoknak adott tanácsai. „Ha barátnőitek szerelmes darabokat vagy élőképeket mutatnak be, csak akkor tapsoljatok, ha a háziasszony is tapsol. Csak a nőszereplők tehetségét szabad dicsérnie, a férfiakét semmiesetre se. Illetlen dolog lenne utóbbiakkal tulságosan törődni.”

Egy fiatal lány semmiesetre sem folytathat külön beszélgetést a férfiakkal. Ha valamelyik férfi megszólítja, olyan hangosan kell válaszolnia, hogy a közelben álló asszonyok hallhassák, miről esik szó. Különböző jóhíre van veszélyeztetve.

Nem szükséges éppen, hogy egy fiatal lány beszéd közben mindig lesüsse a szemét, viszont beszélgetés vagy tánc közben csak a vállára nézzen az illető férfinak. Semmiképpen sem szabad, hogy a szemébe nézzen, mert akkor ez méltán hiheti, hogy a lány szerelmes belé.

Ha a fiatal emberek kirándulást rendeznek, lányoknak nem szabad velük tartani. Legfelebb a bátyjával mehet egy fiatal lány, de ezzel is csak akkor, ha már nős ember vagy legalább is elmúlt harminc esztendő.

A házasság első hónapjaiban ne mutakozzon a fiatal

Ollóval szurta szíven a férjét egy 19 éves udvarló

Bucuresti, június 10. Megrázó szerelmi dráma történt a fővárosban, a Grivița-negyedben. Dumitru Chirila 19 éves fiú szerelmi viszonyt folytatott Maria Antonescu nevű 24 éves nővel. A fiú fiatal kora miatt a szülők ellenezték a házasságot és a leány, hogy ne ma-

radjon pártában elfogadta Aurel Popa ajánlatát és hozzáment feleségül. A régi szerető azonban nem tudott belenyugodni a nő elvesztésébe és tovább is udvarolni akart neki. Tegnap ismét elment hozzá és kérlette, hogy hagyja el a férjét. Betoppant a férj és meg-

kérdezte Chirilat, hogy mit keres házában. A fiú erre előrántott egy ollót és felesége személtára szívenszurta a férjét, aki holtan esett össze. A gyilkos elmenekült, de a csendőrök néhány órai nyomozás után elfogták apja házában, amelynek padlásán elrejtőzött.

Chamberlain és Sir John Simon távozását követeli egy angol folyóirat

A „WORLD REVIEW” májusi száma majdnem teljes egészében a totális államok dinamizmusával foglalkozik. A lap szerkesztője, Vernon Bartlett cikkében, amelynek címe „Négy pontos program” megállapítja, hogy a támadásellenes államok (és ezek nem nevezhetők „demokratikus államoknak”) — teszi hozzá zárójelben a szerkesztő, — mivel közöttük van Lengyelország és Görögország is), magukhoz ragadták a kezdeményezést és törekvésüket, különösen ami Angliát illeti, négy pontban lehet összefoglalni. Ezek:

1. Hogy gyorsan és biztosan megszerezze Amerika támogatását.

2. Hogy megszerezze az orosz szövetséget, mert csak ez teheti hatékonyvá a lengyeleknek és Romániának nyújtott angol-francia garanciát.

„Az az ellenérv, hogy Oroszország nem harcképes, nonsens. Az orosz hadianyag úgy Spanyolországban, mint Kínában elsőrangúak bizonyult, az orosz hadsereg felszerelését és lelkiállapotát az 1914-i helyzettel pedig összehasonlítani nem lehet.”

3. Hogy felkészüljön saját védelmére (ami nagyrészt már meg is történt) és végül,

4. Hogy komoly intézkedéseket tegyen a hadinyeréskedőkkel szemben és hogy változást eszközöljön a kormány kebelén belül. Szórol szóra idézve: „Nem elég, hogy mind ezek garanciájaként olyan emberek, mint Anthony Eden és Winston Churchill, vagy akár Clement Attle és Archibald

Sinclair belekerüljenek a kormányba. Az öregeknek — akik nemcsak eszméiket, de korukat tekintve is kiöregedtek — menniök kell”. Vernon Bartlett szerint ezek az öregek elsősorban Chamberlain és Sir John Simon. „Ezek nem bírják az ország bizalmát és ezt maguk is tudják.”

Douglas Reed, a fentemlített Insanity Fair szerzője a Külügyi Mérleg rovatban felsorolja Anglia külpolitikai hibáit, amelyekkel Németországnak szabad kezet nyújtottak Keleten és amelyeknek köszönhető, hogy Ausztria, Cseh

szlovákia, Spanyolország, Magyarország és Albánia áldozatul estek. Románia, Lengyelország és Görögország függetlenségéről beszélve, a szerző a kollektív biztonsági front mellett tör lándzsát. Az utóbbi idők legnagyobb jelentőségű eseménye Roosevelt kiáltványa volt, de ezzel a béke még korántsem tekinthető megmentettnek. Cikkét így fejezi be:

„A két Napoleon mindenestre tudja már, hogy bármilyen háborús kockázat egvenértékű bukásukkal.”

Elfogták az aradi főorvos édesanyjának és nővérének gyilkosait

A brassói rendőrség hatszázezer lejt talált egy szökött fegyencnél

Brassó, június 10. A rendőrségnek sikerült letartóztatnia az aradmegyei főorvos Prezmáron élő édesanyjának és nővérének Schmidt Rózának és Schmidt Annának gyilkosát.

A gyilkost Constantin Stelea-nak hívják. A gyilkos bevallotta, hogy április 11-én baltaspásokkal ő ölte meg az öreg Schmidtnét és leányát.

A gyilkos testvérének építés alatt álló házában egy kéményben elrejtve megtalálták az elrabolt pénz egy részét 188 ezer lejt, több ékszert és egy aranyórát.

A brassói rendőrség tegnap elfogta Timotei Cosac sobányából elmenekült fegyencet. Lakásán 600 ezer lejt, rengeteg revolvért és golyót találtak. A brassói rendőrség egyik komiszárja Cetatea Alban elfogta Ignatie Curiasov aias a PISOIU hirhadt betörőt aki Bukarestben Constantin Cămpăanutul 300 ezer lejt rabolt el.

Veszek
Ócska ólmo!
Cim a kladóban

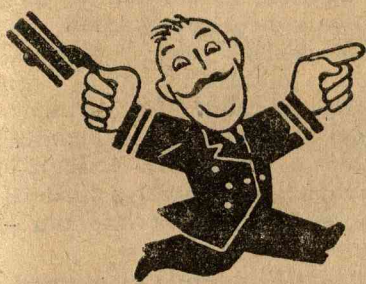
asszony férjével az utcán. — Rossz gondolatokat ébreszthet. Hát ha valaki nem kapta meg a házassági értesítést s mit is gondolhat, ha egyedül látja egy férfi társaságában. Éppen ezért első időben mindig legyen egy idősebb rokon a társaságában.

„Nem akarok — mondja a szerző — sokat beszélni a krinolinról. Természetesen két szeresen ügyeljenek benne a

nők. Láttam már asszonyokat, akik kocsira szállva megmutatták bokájukat! Ezek a nők aztán ne panaszkodjanak a férfiak bizalmaskodása miatt, hiszen ők maguk hívták ki.

Ne lépjen egy szobába, ahol egyedülálló férfit lát. Álljon az ajtóban, míg jön valaki. A nő kötelessége, hogy ne ébresszen olyan vágyakat, melyeket nem tud kielégíteni.”

Vajon nagyanyáink erénye sebbek voltak-e, mint a mai nők? Az biztos, hogy az akkori férfiak kevésbé tűnnek annak. Mert bizony egy mai nőnek nehéz lenne azáltal kísértésbe vinni egy férfit, hogy megmutatja bokáit s nyugodtan maradhat vele egy szobában, anélkül, hogy elcsábítás-tól kellene tartania. Pedig ugy látszik, nagyanyáinknak nagyon kellett ettől félniök.

Heti társasutazás Carmen Sylvára

Indulás minden vasárnap

10 nap Lei 2990

Menetjegy oda vissza teljes ellátás
elsőrendű hotelben. Jelentkezni.

Wagons-Lits és Románia (Révész)

Menetjegyirodákban Oradea, Boulevardul Regele Ferdinand, Telefon 22-22, 12-12.

Olcsó egyéni pauschal-kurák a Fekete tenger bármely részére!

Lutze tízezer rohamosztágo- sai Danzigba érkezett

Danzig ellen állítólag német katonai nézkedések készülnek

London, június 10. A londoni tőzsdén riasztó hírek terjedtek el arról, hogy Danzig ellen állítólag német katonai intézkedések készülnek a határon német csapatmozdulatok történtek. Erről beszélnek Párisban a képviselőház folyosóján is. A hírek a jelek szerint azon alapultak, hogy Amszterdamból bizonyos eladási megbízások érkeztek a tőzsdére. Egyes vélemények szerint a híresztelések elterjedése összefüggésben áll Tabouis asszonynak, az ismert németellenes francia újságíró nőnek londoni tartózkodásával. Komoly pénzügyi és politikai körökben azonban kitalálásoknak minősítik a híreszteléseket.

Amint Berlinből jelentik, a német lapok egy lengyel levelezőlap lefényképezett másolatát közlik. A levelezőlapon az Elbától keletre fekvő német vidékek nagyrésze mint történelmileg lengyel terület szerepel. A német újságok nevetséges nagyzási hőbortnak minősítik a dolgot.

Danzig, június 10. Amint a Havas jelenti, Lutze, a németországi rohamosztágo vezérkari főnöke, 10 ezer rohamosztágoval Danzigba érkezett, hogy részt vegyen az ostlandi rohamosztágok sportgyakorlatain. Amint tudvalevő, a danzigai segédrendőrség is az ostlandi rohamosztágo csoportba tartozik. A Havas tudósítója megjegyzi, hogy a Lengyelország és Danzig közötti viszály a közeljövőben drámai fordulatot vehet. Szombaton ugyanis Goebbels birodalmi propagandaminiszter is Danzigba érkezik. Ezek a gyakorlatok állítólag nincsenek kapcsolatban a jelenlegi danzigai helyzettel. Másrészt az a tény, hogy Greiser, a danzigai szenátus elnöke

ezekben a hetekben hadgyakorlatokra bevonul a német hadseregbe, a danzigai nemzeti

szocialista hatóságok szerint nem tekintendő minden jelentőség nélkül.

Gafencu elutazott Ankarába

Bucuresti, június 10. Gafencu külügyminiszter tegnap este fél tizenegy órakor felesége társaságában elutazott Athénbe, illetve Ankarába.

Calinescu miniszterelnök tegnap

nap hosszabb kihallgatáson fogadta Gheorghe Tatarescu, Románia Párisi nagykövét. A rendkívül fontos megbeszélésről nem adtak ki hivatalos jelentést.

Rádió műsor

VASÁRNAP

BUCURESTI. 7.30 Ritmikus torna rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 9.55 Istentisztelet. — Majd egyházi felolvasás. Egyházi énekek gramofonlemezek. 12 Gramofonlemezek. 13 Hírek és déli hangverseny. 14 Hírek. 15.40 Mezőgazdasági előadás. 18 A román—olasz labdarugómérkőzés közvetítése. 20 Táncczene. 21 Gramofonlemezek. 22 Sporthírek. 22.15 Zenés előadás. 23 Hírek. 23.15 táncclemezek, majd hírek külföldre német és francia nyelven. Utána közlemények.

BUDAPEST I. 9 Hanglemezek. 9.45 Hírek. 10 Görög katolikus istentisztelet. 11 Egyházi ének és szentbeszéd. 12.15 Evangélikus istentisztelet. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Operaházi zenekar. 14.10 Világhíradó. 15 Hanglemezek. 16 Gazdák. 16.45 Egyetemi énekkar. 17.30 Előadás. 18.10 Koncertzenekar. 18.25 Előadás. 18.45 Előadás. 19.10 Kívánság-lemezek. 20.45 Előadás. 20.15 Hírek. 20.25 Hangjáték. 21.55 Cigány

zene. 22 Hírek. 23 Zongora—hegedű-szonáta. 23.25 Angol és francianyelvű előadás. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24 A rádió szalonzenekara.

HÉTFŐ

BUCURESTI. 7.30 Ritmikus torna, híradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny. Közben sporthírek. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Felolvasás. 19.17 A Metzner négyes hangversenye. 20.10 A Rádiózenekar hangversenye. — 21.30 Zongoraszámok. 22 Hírek.

22.15 Gramofonlemezek. 22.40 Dima énekesnő hangversenye. 23 Hírek. 23.15 Vendéglői zene. Majd hírek külföldre német és francia nyelven. Utána közlemények.

BUDAPEST I. 7.45 Torna, hírek, hanglemezek. Utána étrend, közlemények. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 13 Déli harangszó. 13.10 Zongoraszámok. 13.40 Hírek. 14 Honvédzenekar. 14.20 Pontos időjelzés. 15.30 Hírek. 17.15 Diák félóra. 17.45 Pontos időjelzés. 18.10 Cigányzene. 18.50 Előadás. 20.15 Hírek. 20.25 Énekszámok. 20.55 Előadás. 21.30 Operaházi zenekar. 22.40 Hírek. 23 Jazz. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24 Cigányzene. 24.15 Felolvasás. 1.05 Hírek.

Felakasztotta magát egy bárodai gazdálkodó

Nagyvárad, június 10. Megrendítő körülmények között követett el öngyilkosságot Nagybarók községben Hersko István szlovák származású gazdál

kodó. Az idős ember hosszabb idő óta súlyos idegbajban szenvedett és tegnap istállójának padlására ment és ott felakasztotta magát.

János bácsi

mi a véleménye magának arról a politikáról: az angolok hoi azt mondják, hogy megegyeznek a Szovjettel, hol pedig újból a németekkel akarnak tárgyalni?

— Ez azért van, mer' az oroszokkal eddig csak levél utján érintkeztek, jegyzékeket küldöztek, mintha ők lennének a hi-telezők osz a szovjet az adós. Erre az oroszok másik jegyzéket küdenek vissza, oszt emíjaf ideges az öreg Csemlerlénny. Úmán inkább járatos Münchenbe gondolja megint aláírat valamit, amit nem fognak betartani, mer' hogy mégis csak jobb ojjannal tárgyalni, aki nem mongya meg mit akar, mint ojjannal, aki megmongya. En csak azt nem értem, hogyha a tengeralattjáró elsülyedéseért le kell mondanija a tengerészeti minyiszternek, Csehszlovákija elsülyedéseér' mijér' nem kellett lemondani senkinek.

— De a csehek ugy látszik máris mozgolódnak a németek ellen. Nem tetszik nekik a protektorátus.

— Olvastam, hogy lelöttek egy rendőrt, oszt ezér' a német főbiztos ejrendelte, hogy minden cseh nyitott ablakán be lehet löni. Ott lehet még csak öröm az élet aban a cseh városban. Ha belőnek, oszt találának a németek örülnék, ha nem találának, a csehek örülnék. De hogy nagyon szeretnek egymást, azt mán kötve hiszem. Megjegyzem hallottam egy cseh embertől, aki aszontta, hogy bár minden német ojjan lenne, mint a Fűrér.

— Hogy-hogy?

— Magtalan.

Gangster-iskola

A DETEKTIVREGENYEK ES BÜNYGYI
FILMEK HATÁSA ALATT TÉVEDNEK
ROSSZ UTRA AZ AMERIKAI GYEREKEK

Newyorkból írják: A gyerekek az amerikai család szemétfénye. Hogy mennyire kényeztetik és becézik, arról már sokat írtak. A gyerek itt annyira önálló, egyéni és szabad, hogy Európában a „felnőttek” fele annyi szabadsággal is boldogan beérnének. Pedagógusnak lenni Amerikában nem irigylésre méltó feladat. A tanító, vagy tanár, aki nem „impónál” növendékeinek, városról városra menekül, mert a városi kölykök kiüldözik komisz és kifogyhatatlan tréfáikkal.

Ugyancsak bejárta a világsajtót a hír, hogy két gyermek fogadásból bemászott a megközelíthetetlennek hitt állami pénzverdébe és csupa heccből „leadták névjegyüket”. Aztán nyugodtan távoztak, amerre jöttek a háztetőn át.

A fiatalok bűnözéseik anynyira elharapóztak, hogy már évek óta külön gyermekbíró-ságok működnek. Nem holmi ártatlan kis lopásokról vagy verekedésekről van szó. Ezek a tizenéves- és tizenötéves fickók szabályos utonállók, rablók és gyakran gyilkosok. Ez év tavaszán a Sing-Singben három fiatalembert végeztek ki, akik éppen, hogy elérték a nagykorúságot.

A csikágói rendőrségnek most sikerült csak elfogni Gregori Kevorkiant, aki 80 holdup-ben vett részt. Nem valami korszakállas, minden hájjal megkent bandita ez a Kevorkian: mindössze 14 éves és egy évet kapott. A brooklyni rendőrség ártalmatlanná tett egy tizenhat- és egy tizenhétéves fiút, akik tizenöt éves lánnyal együtt rendszeresen lopkodták az őrizetlen autókat. A newyorki rendőrség letartóztatta Edith Luce 17 éves tancsnőt, aki gyermekrablásra beszélte rá a barátait.

Ez csak egy nap „anyag”. Az újságok megszokott rovataiból. Hogy ilyenek és miért ilyenek az amerikai gyermekek, erről itt keveset beszélnek. A szülők: Istencsapásnak fogják fel, akár a sáskajárást. De a bírók, akik ítélkeznek a siheder bűnösök felett, visszahárítják a felelősséget a társadalomra. A bűnhulárnak ugyanis egyszerű pszichológiai magyarázata van. A gyermekeknek hősök kellene, akiket csodálhat és utánozhat. Az európai gyermek kaland és kalandorkultuszát Verne, May Károly, Cooper, stb. táplálják. Az amerikai gyermekekét az újságok és a mozi. A jó Buffalo Bill és a rettegett kimentek a divatból.

Avult indiánhistóriák, a régi kalandorok, felfe-

dezők és kalózok marconaprofiljái kiszorították a jellegzetesen amerikai hős: a bandita.

Mondani se kell tán, hogy a megszedült sihedereket nem szükség, vagy pénzvágy hajtja, csupán bravurt akarnak véghezvinni, hogy „megmutassák” hozzátartozóiknak, mire képesek. Hogy mennyire naivak, — szinte azt mondhatnók: ártatlanok — azt legjobban a bírósági tárgyalások mutatják, ahol valósággal vereséget dicsekednek „csinyjeikkel”. A multikoriban egy fiatal diáklány érdeklődött a newjersey-i komp előtt posztoló rendőrnél, hogy nem keresik-e még őt? És mivel a rendőr nem mutatott különösebb érdeklődést, majdnem sértődötten mesélte neki, hogy az autót úgy lopta egy benzinálló másról. Így mégis csak elérte a célját, bekísérték, újságokba került és másnap „az egész osztály róla beszélt”.

A banditaromantikáért első-sorban a lapok és a mozik felelősek. Az újságok címoldalán hozzák a sikerültebb gazságokat, a hollywoodi filmgyárak pedig százazs szériákban

ontják a gangsterfilmeket. Sőt — nyilván a kiskorú pumi-kum fokozott kíváncsiságát kívánva kielégíteni — ujabban tucatjával készülnek a gyerekfilmek. Ezeknek hősei: rövidnadrágos fiúk és lányok, a proletárnegyedek utcagyerekei, akik elzülnek, rabolnak, ölnek, míg a javítóba nem kerülnek. Kevésbé menti a film hasznosító tendenciáját az az elszáni megoldás, hogy a végén a romlott kisfiut vélelennül agyonlövik, elgázolják, vagy lecsukják. Míg a többiek, belátva, hogy tévedtek, igyekeznek megjavulni...

Ezt a hazug expirációt egy gyerek-néző sem veszi komolyan. Őket csak a film másik 99 százaléka igazolja mely tele van hajszával, miközben az üldözött siheder le-lelővőget néhányszor...

A revolver úgy hozzátartozik az amerikai gyermek mindennapos felszereléséhez akár a cukor. Rengeteg édességet fogyasztanak és még több riasztópisztoly-patrónt. Eleinte még idegesített, de most már megszoktam, hogy az utcán lépten-nyomon ilyen kapszlis-puskás kicsikék sötögetik

rogtottam és előttem a pisztolyaikat. A parkokban, játszótéren még vélelennül sem játszanak mást, mint gangsteresdit. Az áruházak játékosztályán a legkelendőbb cikk a revolver. Jellemzői mellékelem ide ezt a hirdetést melyhez hasonlókat naponta jelennek meg:

„Halió, gyerekek! Remek banditafelszerelés! Kézbi-lincs! Revolver lökkel! stb. 9 drb. Mindössze egy dollár.”

Vannak ceruzák ezzel a szöveggel: „Official G. man.” És a ceruza végén kézkörmancos bádoglep, a híres G. manek jelvénye, akik a gyilkosokat üldözik. És valóságos özönne a ponyvairódlalomnak, képes magazinok, kisregények: a beteges képzelet szörnyszülöttei, mind bűnre és aljasságra izgat, hogy megszolgálja az árát, a tíz és tizenöt centeket.

A gyermekbíró-ságok egyelőre tehetetlenül állanak a szaporodó bűnesetekkel szemben. Világosan lájják, hogy nem a gyermekeket kellene elítélni. Elsősorban a profithes felnőtteket ültetnék a vádlottak padjára... Bár Amerikában a szabad verseny elve szent és séríthetetlen, ezek a jövőért küzdő férfiak mégis módot fognak találni rá, hogy megfékezzék a filmek, újságok magazinok és áruházak végzetes üzleti politikáját. És nem csak a csikágói és newyorki dzsungelből, de a gyermekszívekből is kiirtsák az új romantikus hőst, a dicsfényel koszorúzott banditát.

Nyilatkozatháboru egy magyar képviselő érettségi bizonyítványa körül

Uj Kenyeres-Kaufmann-ügy mint egy rosszul sikerült választás utójátéka

Budapest, június 10. A magyar főváros politikai és társadalmi köreit élénken foglalkoztatja egy új Kenyeres-Kaufmann ügynek a feltűnése a látáhatáron. A nagykanizsai választókerületben Drozdy Győző független kigazdapárti jelölt kibukott Ilovsky János kormánypárti jelölttel szemben, ami nyilatkozat háborút váltott ki a két politikus között. Ilovsky a Baross Szövetség elnöke és porcellán üzlete van a József-köruton. A választás után Drozdy a lapok útján nyílt levelet intézett Ilovsky Jánoshoz, akit felszólított, hogy mutassa be kereskedelmi érettségi bizonyítványát, miután Ilovsky a jelöléskor a személyi rovatban úgy írt fel, hogy kereskedelmi érettségi bizonyítvánnyal rendelkezik. Drozdy szerint Ilovsky csak egy középiskolai évet és további három éven át tanonciskolába járt. Ilovsky a nyílt levélre adott válaszában kijelentette, hogy hajlandó bemutatni kereskedelmi

érettségi bizonyítványát, ha Drozdy jótékony célra felajánl 50 ezer pengőt. Drozdy saját állítása szerint elfogadta a feltevést, közben azonban Ilovskytól újabb sajtónyilatkozat jelent meg, amelyben azonban már nem hivatkozott kereskedelmi érettségre, hanem csak kereskedelmi végzettségre és közli, hogy erre vonatkozó bizonyítványai az egyik közjegy zónél megtekinthetők. Drozdy erre azt válaszolta, hogy most

már nem fogadja el az ajánlatot, hanem továbbra is ragaszkodik a kereskedelmi érettségi bizonyítvány bemutatásához, tekintettel arra, hogy Ilovsky határozottan azt írta be a kérdőívbe, sőt előzőleg többször eldicsekedett azzal, hogy érettséggel rendelkezik. A Drozdy Ilovsky ügy további fejleményei elé nagy érdeklődéssel tekintenek és a sajtó is oldalakon keresztül foglalkozik a különös politikai afférral.

Borzalmas tömegszerencsétlenséget okozott egy német bombavetőgép lezuhanása

Maina Frankfurt, június 10. Gelnhausen város felett csütörtökön egy gyakorlatozó katonai bombavető repülőgép motorja hiba miatt hirtelen lezuhant és egy háztetőre esett. A gép benzintartálya kigyulladt, a lángok a házra is áttértek

s időközben a motor is felrobant. A repülőgép három utasa, valamint hat polgári személy életét veszítette. A súlyos sebesültek száma hat, könnyebbeké meghaladja százat.

Gafencu: Románia kész baráti meg- egyeződést létesíteni Magyar- országgal -- de kisebbségi egyezményt nem köt más állam ellenőrzése mellett

Gafencu külügyminiszter külpolitikai expozéját röviden ismertettük. Alább közöljük a külügyminiszter beszédének a kisebbségekre vonatkozó részét.

— A kisebbségi statutum nemcsak egyszerű formula. Legőszintébb szándékainkat és azt az akaratunkat foglalja magában, hogy igazságot szolgáljunk az ország minden polgárának. Különös gonddal voltunk művelődési, iskolai, egyházi és gazdasági szükségleteikre azoknak az állampolgároknak, akiket minél szorosabban óhajunk államunkhoz kapcsolni. Ennek a kérdésnek azonban politikai és lelki oldalai vannak és megkívánja mindenki részéről a megértés és jóakarta szellemének állandó és mindig megújuló bizonyítékait egy olyan statutum teljesítése, amelyhez az országot szava köti, nemcsak politikai, vagy szociális kötelességeket, hanem emberiességi kötelességeket is jelenít. Ezeket csak igazság és emberiességi érzetünk ösztönzése alatt teljesíthetjük, nem pedig egy külföldi állam ellenőrzése vagy

beleegyezése mellett, amelynek számára kisebbségi kérdésünk végleges és szerencsés megoldása talán nem is olyan érdek, mint a mi számunkra. Ime, ezért Románia nem járul hozzá a kisebbségeket illető új kötelezettségek vállalásához más képpen, mint önmagával szemben és saját állami szervezetének keretében. Ez az elhatározás semmiben sem csökkenti a román kormány a kisebbségek érdekében tett cselekedetei és nyilatkozatai értékét.

A román kormány kész arra, hogy baráti és lojális meg egyezést létesítsen a szomszédos államokkal és úgy véli, hogy a magyar állammal való ilyen meg egyezés, amely államnak annyi a miénkhöz hasonló politikai és szociális problémát kell megoldania, különösen hasznos lehet a Dunaméden jó és békés rendje szempontjából.

Selejtes kreppapir tekercsenként szállított árban kapható különböző színekben a Pásztor Ede cégnél.

**NYEREMÉNYT
à 6 MILLIÓ Lei**

**NYEREMÉNYT
à 1 MILLIÓ Lei**

**UJITSA MEG
SORSJEGYÉT**

idejében, ha pedig nem lett volna eddig sorsjegye, kérjen kedvelt sorsjegyarusától felvilágosítást, melyen feltételek mellett vehet részt a IV. osztály húzásán

valamint további
64.530 NYEREMÉNYT
oszt szét az
ÁLLAMI SORSJÁTÉK
játékosai között
JUNIUS 15.-ÉN a 19. sorsjáték IV. osztályának a húzása alkalmával.

Öngyilkossági kísérletet akart színelni -- csaknem meghalt

**Meg akarta
ijeszteni ur-
nőjét egy --
nagyváradi
szobalány**

Nagyvárad, június 10. Kevés híjja, hogy nem „megrendítő öngyilkosságról” számolunk be. A titokzatos háttér is meg van és szerencsésebb esetben már az öngyilkosság okát keressük.

Illetve — az ok meg is van. És talán innen is fogunk kiindulni. Mert az egész történet innen indul ki. A történet regényes hősnője egy nagyváradi főúcai diplomás ur szobaleánya, B. Mária, aki fiatal is, akart az egyik este menni. A háziaszony azonban azon a véleményen volt, hogy a szobaleánynak este cdahaza van a helye. Fiatal és szép szobaleány, ne járjon tánciskolába. A tánciskola felől mindketten megmondták a véleményüket, jelentékeny nézeteltérés keletkezett közöttük, de a háziaszony véleménye győzött. Legálább is a gyakorlatban. Mert a szobaleány odahaza maradt. Viszont elméletben kitartott a maga igaza mellett, rendkívül elkeseredett és szentimentális lélek lévén, elhatározta, hogy valamilyen képpen elégtételt szerez magának és megszerzi

a tánciskolába való járás jogát is.

Panaszát elmondta barátnőjének, aki a szomszédban szolgált és beavatta a tervébe is. A terve az volt, hogy színel „öngyilkosságot kísérel meg” és a barátnője majd felfedezze a kísérletet. Ő, majd bucsulevelében megírja öngyilkossági szándékának az okát és így remélhető, hogy megengedik a háziaszonyi szigor is és megengedik a tánciskolába való járást.

Az elhatározást tett követte, azonban az öngyilkossági kísérlet csaknem tulságosan jól sikerült. Az elkeseredett leány ugyanis megvárta míg a házbeliek elmennek hazulról, akkor bezárkózott és megírta bucsulevelét. Miután az összes előkészületekkel meg volt, bevonult a szobájába, elővette a legszebb kendőjét, a kendőre felakasztotta magát és várta — a barátnőjét.

A barátnő azonban késett. A gazdája még egy feketét akart inni és míg a fekete melegedett, a szép fiatal szobaleány teste csaknem kihűlt. — Mire a főt színhelyére érkezett már látta, hogy elkészt

és kettőzött igyekezettel próbálta helyrehozni hibáját. Felkiabálta a házat, berohantak a szobába, ahol az öngyilkos szobaleány teste már felhóltan csüngött.

Gyorsan levágták a selyemkendőről és élesztgetni kezdték. Az élesztési kísérletek azonban nem jártak eredménnyel és bevitték a kórházba.

A szobában megtalálták a szobaleány bucsulevelét, amelyben elszomorodott hangon jelenti be korai távozását. A távozás azonban még sem ment

olyan simán, mert a kórházban sikerült eszméltre téríteni és rövidesen el is hagyhatta a beteg szobát.

A csaknem tulságosan jól sikerült öngyilkossági kísérlet ügyében azonban házi nyomozást folytattak le és meglepő dolgok kerültek napfényre. A fiatal szobaleány elbeszéléséből kiderült, hogy az „összjáték” az ő részéről sem volt egészen pontos. Ő — szintén előbb követte el az öngyilkossági kísérletet, mint ahogy megbeszélték. Amikor ugyanis leült a bucsulevellet megírni, ő maga is annyira meghatódott a levél elkeseredett hangjától, hogy elhatározta — tényleg öngyilkos lesz.

Azonban a segítség szerencsére még így is idejében érkezett és így a bonyodalmakkal felitüzdelt öngyilkossági játék mégis komédia és nem tragédia lett a vége. (t.)

Száj és körömfájás járvány Biharmegyeében

Nagyvárad, június 10. Biharmegyeében napok óta súlyos száj és körömfájási járvány lépett fel a szarvasmarhák között. A minden nyár elején szokásos járvány ezidén nagyon súlyos jellegeit öltött és a város tejellátása is súlyos zavarok közé került.

Nagyváradon a csordában alig néhány tehenet hajtának ki, de sokkal súlyosabb a hely-

zet a környező falvakban, amelyek közül többet már vesztégar alá is helyeztek.

Dr. Haşaş Alexandru állategészségügyi főfelügyelő, városi főállatorvos, aki a katonai szolgálatra behívott dr. Popovici Mihai megyei főállatorvos ügykörét is ellátja egész napon át járja megyét és beadja a szenvedő állatoknak a szükséges védőoltásokat.

Egy amerikai körkérdés
margójára

Ki hiresebb: a tömeggyilkos vagy a boxbajnok?

Ki hiresebb: Weidmann,
vagy Joe Louis?

Ez az ankét fut hetek óta Amerika egyik legelterjedtebb lapjában, a New-York Times-ben. Az európai, amikor ezt olvassa, feltétlenül azt gondolja: jó azoknak odaát, ha nincs más gondjuk. Vagy azt, hogy megint valami tipikus amerikai bolondéria, ezen tanakodni, hogy ki hiresebb, a gyilkos, vagy a néger boxbajnok.

És az európainak, mint rendszeresen, ez alkalommal sincs igaza. Mert...

Először is ez az ankét nem itt kezdődött. Az ankét első kérdése az volt: Ki ma a világ leghiresebb embere?

Na és aztán? — mondják erre Önök —, így talán sokkal szellemesebb a dolog? Hát persze, így első látásra nem. De ha alaposabban belenézünk az ilyen körkérdések lényegébe, meglátjuk, hogy mégsem olyan ostobaság megkérdezni időnként a közönséget arról, hogy ki a legnépszerűbb író, szabad e uriembernek ingujjban járni az uccán, forrázva, vagy forrázatlanul jobb-e a saláta, vagy akár, hogy ki a leghiresebb ember?

Nyilván nem az ezeknek a kérdéseknek a célja, hogy a lap szerkesztői megtudják, — hogy Smith John Akropolisból, vagy Withe Charlie Chicago tizenhatodik kerületéből övvel, vagy nadrágtartóval biztosítja-e öltözködése eleganciáját. Az ilyen körkérdéseknek hatalmas nevelő hatása van, az emberek megszokják, hogy szabad mindenről és mindenkinél véleményét nyilvánítani, hogy az állam százhuszmillió tömegébe az ő hangjuk is számít egy hangot, hogy nincs az életnek olyan kérdése, amelyről bárki-nek is ne lehetne önálló és kialakult véleménye és, hogy ezt a véleményt, kicsiny és nagy dolgokban meghallgatni egyaránt ajánlatos azoknak, akik a világ sorsát intézik.

Az igazi demokrácia iskolái, próbakövei és megnyilvánulásai ezek a bolondos amerikai körkérdések. És ezek juttatták el Amerikát oda, hogy ma kilencvenkilenc százalékgig biztos ítéletű konjunktúra és közhangulatkutató társaságai vannak, amelyek döntően befolyásolják nemcsak a konzervreklámok tónusát, de Roosevelt magatartását is a danzigi kérdésben.

De térjünk vissza a párisi tömeggyilkoshoz és néger boxbajnokhoz, illetve a körkérdés eredeti kiindulópontjához, a világ leghiresebb emberéhez. Amikor a lap a körkérdést ebben az első formájában feltette, százezer számra érkeztek a válaszok. Megnevezték a világhírességeket és az első két hét alatt a sorrend a következőképpen alakult:

Első: Roosevelt.
Második: Hitler.
Harmadik: Einstein.
Negyedik: Lindbergh.
Ötödik: Grace Moore.
Hatodik: Zog király.
Hetedik: Chamberlain és
Nyolcadik: Mussolini.

Már ez a sorrend is eléggé

jellemző volt, de a legjellemzőbb az, ami a harmadik héten történt. A lap egy beérkezett levelet közölt, amely kijelentette, hogy az egész körkérdés hamis utakon indult, mert a válaszolók nagy része összetévesztette a híresség és népszerűség fogalmát. Eszerint a fenti összeállítás inkább a népszerűséget, mint a hírességet mutatja meg. A levélíró szerint például Weidmann, a tömeggyilkos is van olyan híres, mint mondjuk Einstein és Joe Louisnak nevét is többen ismerik, mint Grace Moore-ét, csak éppen nem olyan népszerűek.

A lap lekötötte ezt a levelet és egyszerre megdöbbenve tapasztalta, hogy az ismeretlen levélíró ugyancsak rátapintott az igazságra. Az ezután beérkező válaszok egész sora kérte eddigi véleménye törlését és új véleményt nyilvánított, beismerve, hogy amikor Roosevelt, vagy Zog király nevét leírta, valóban az illetők népszerűségét, nem pedig hírességét vette figyelembe.

Hát ha az ilyen ügyeknek nincs népszerűelő hatása, akkor nem tudjuk minék.

Igy került a lista élére Joe Louis, a boxbajnok és második helyre Weidmann, a tömeggyilkos.

Amiből nyilvánvaló, hogy amikor Amerika népe nem lel kesedik jobban a knock-outért, mint a semlegességi törvény módosításáért, a rémhistóriákért, mint a relativitás elméletéért, csak megtanulta a különbséget a megbecsülés, az ismerés és reklámhatás, vagy közmegegyezés között.

A nemes verseny megy tovább a sötétbőrű ringhős és a fehérbőrű idegbeteg között. A végeredmény még korántsem biztos, mert szorosan a kettő sarkában ott haladnak Winchel (Amerika Intim Pistája) és Rockefeller is.

Hogy kié lesz a kétesértékű palma, előre megmondani nem lehet. De annyit mindenesetre megtanulhatunk belőle, hogy nem kell mindjárt óvilági göggel (ha ugyan van még ilyen valakiben) felhuzni a vállunkat akkor, ha Amerika „gyerekes” dolgokkal szórakozik.

Ugy látszik, ma már ott tartunk, hogy az ő könnyed játékaiban több értelem és ítélőképesség van, mint néhány sikeres európai népszó... pardon, hagyjuk a politikát... szóval mint néhány sikeres európai teoretikus százezeroldalas dadogásában.

REVÉSZ GYULA

Revolveres banditák kifosztották egy nyugalmazott kolozsvári vasuti főfelügyelő lakását

350000 lej készpénzt és százezer lej értékű ékszert raboltak el a gangszterek

Kolozsvár, június 10. Szerdáról csütörtökre virradó éjszaka páratlan vakmerőséggel végrehajtott rablótámadás történt Kolozsváron.

Néhány perccel éjjel után erőlyes kopogtatás ébresztette fel álmából Judik József Mironescu ucca 22. szám alatt lakó nyugdíjas vasuti főfelügyelőt. Hálókabátot vett magára. Az előszobába sietett és kinyitotta a biztonsági láncsal ellátott ajtót.

— Ki az?

— A rendőrség — hangzott az erőlyes felelet. — Azonnal nyissa ki az ajtót.

A meglepett főfelügyelő a résen át megpillantotta a rézgombos rendőregyenruhát és az aranyujtásos sapkát; nem lehetett kétsége afelől, hogy fontos ügyben keresik a hatóság részéről. A „rendőr” mögött zöld egyensapkás, ugyan-csak egyenruhába öltözött férfi állott.

A türelmetlenül megismélt felszólításra Judik beengedte őket az előszobába. Időközben elősietett a felügyelő leánya is:

— Mit keresnek itt ebben az órában? — méltatlankodott, de

a „rendőr” gorombán leintette:

— Házkutatási parancsunk van — erőlyeskedett. — Maguk kémkedéssel vannak vádolva.

Eközben mindkettőjüket a belső szobák felé tuszkolták.

Bent, a nappali szobában, az idős felügyelő ártatlansága tudatában, visszanyerte lélekjelenlétét:

— Mutassák fel a házkutatási parancsot — követelte.

A két egyenruhás férfi egymásra nézett, kissé tanácstalanul majd a zöldsapkás intett a szemével.

Pilanat múlva már villant a revolver a „rendőr” kezében:

— Fel a kezekkel.

Eközben a zöldsapkás a megremült Judikékre vetette magát, kabátja alól zsinórkötéget rántott elő és székhez kötözte őket.

Mialatt a revolveres bandita

sakkban tartotta a megremült felügyelőt, a rendőruniformisba öltözött rabló percek alatt feltörte a szekrényeket, a fiókokat és minden értéktárgyat magához vett. Összesen 350 ezer lei készpénzt és közel 100 ezer lei értékű ékszert zsákmányoltak a vakmerő banditák.

A károsultakat a hajnali órákban szabadították meg kötelékeiktől a szomszédok, akik azonnal értesítették a rendőrség bünygyi osztályát a vakmerő rablótámadásról. A rendőri nyomozás megállapította, hogy a rablótámadást csak a „szakmában” kitűnően jártas, fővárosi betörők követhették el. A nyomozást nagy eréllyel folytatja a rendőrség.

Staniol-papír, fehér és színes, nagy választékban, továbbá selyem papírok minden színben kaphatók Pásztor Ede cégnél. Piața Mihai Viteazul 4.

Papír és írószerek

nagy választékban

Pásztor Ede papírkereskedése

Piața Mihai Viteazul 4. sz.

Felesküdtek a magyar szenátorok és képviselők

Bucuresti, június 10. A parlament 7-én délelőtt ünnepélyes megnyitó ülésén szenátoraink közül résztvettek Bánffy Miklós, Vásárhelyi János ref., Márton Áron kat. és Varga Béla unitárius püspökök és dr. Szász Pál. Képviselőink teljes számban jelen voltak: dr. Bar-

tha Ignác, dr. Filó Ferenc, dr. Kovács Károly, Ludwigh Gyula, Orosz Károly, Péter János, dr. Soós István, gr. Teleki Ádám és Tompa Lajos.

A trónbeszéd után a parlamenti tagok ünnepélyes eskütétele következett.

A magyar szenátorok és kép-

viselők csoportja csütörtök délelőtt résztvevő a restauráció 9. évfordulója alkalmából a fővárosi ANEF-pályán rendezett országörünnepeken. Délután pedig a parlamenti csoport tagjai értekezletet tartottak, amelyen a magyarság időszerű kérdéseit tárgyalták le.

Saját termései

FAJBOROK

kisüsti pálinkák olcsó árban
1 liter jó asztali bor 10 Lei
6 " vitélnéi 9 Lei

Marghitai Uradalom borlerakata
Piața Mihai Viteazul 1. ucsni pa oia

meghatározott feladata.

Egy cigarettásdobozt, egy konzervkatuját el nem dob-
nak, mindent gonddal össze-
gyűjtenek..."

Amit a Figaro ír

A „FIGARO” Bernard von Breitano emigráns német író most megjelent nagysikerű könyvének (Egy német család) alkalmából a szerzővel interjút folytatott le és azt „Létezik-e akár egyetlen igazi irodalmi mű, amely nemzeti szocialista lenne” címen közli.

A címben foglalt kérdésre Breitano határozott nem-mel felel:

— Kérem, mutassanak nekem egyetlen írást, amely nemzeti szocialista szellemet sugároz. Ilyen nem létezik. Hasonlóképpen senki sem ismer olyan nevesebb író, akit a rendszer magáénak mondhat. Az irodalom tovább él Németországban, ahol olyan írók maradtak, mint Hauptmann, Hans Carossa, Fallada, Ernest Jugner, de ezek közül egyik sem viseli a rendszer pecsétjét. Ami az olvasóközönséget illeti, az egyre inkább visszatér a klasszikusok vásárlásához, a színházak Schiller és olyan régi darabokat játszanak, amelyekben még szó lehet szabadságról... az irodalom a perifériákon él, de él...

„A kis Adolf és a vasorru bábák”

Gyermekmese Németországban. A Times Berlinből kiutastott levelezőjének érdekes könyve Németországról

A „LES ANNALES” április 25-iki száma „Anglia és Hitler” cím alatt néhány részletet közöl Douglas Reednek, a Times Németországból kiutastott berlini levelezőjének most megjelent könyvéből, az „Insanity Fair”-ből Bolondság Vására).

„Néhány hónappal Hitler uralomrautása után Angliában töltöttem szabadságidőmet. Mielőtt elhagytam Londont, elmondtam néhány mértekadó embernek, hogy Németország éjjel nappal fegyverkezik, hogy mesterségesen táplálják a revans vad vágyát, hogy egy háboru konjurjai egyre világosabban kezdenek kibontakozni és Angliának is késedelem nélkül fel kell fegyverkeznie. Minden értesülésem pontosnak bizonyult a későbbiek folyamán. Németországban a nemzet összes erőforrásait katonai célokra használták fel és meggyőződésem szerint a történelem folyamán még nem volt ország, amelynek ennyire kellett volna egyéb gondolata, mint a háboru és a fegyverkezés.

Hajnaltól éjszakáig, a bőlcsőtől a sirig ez az egyetlen erőfeszítés tölti be Németországot.

A gyermek, aki most tanul irni olvasni, ajándékkönyvet kap, amelynek legialálabb címe ez lehetne. „A kis Adolf és a vasorru bábák”. Hőfehérke (Németország), a gonosz szomszédok (Anglia és Franciaország) részéről állandó zaklatásnak van kitéve, mert azok féltékenyek szépségére, tetteire és gazdagságára. De a háboruskodásból mégis győztesen került volna ki, ha a gonosz szellem (marxizmus) hátba nem támadja. De egy napon eljött a mesebeli herceg (Hitler) és megszabadította évezredes álmából. És ez a propaganda, az életkor-nak megfelelően így tart az iskolaévek során mindvégig, kezdve a Hitlerkind katonai oktatásától a Hitlerjugenden keresztül, ahol a gyermekek és ifjak lelket olyan tanítókra bízta, akik bizonyítékát adták politikai és faji megbizha-

tóságuknak. Azután elkövetkezik az Arbeitsdienst egy éve amely az egyént már tényleges katonává alakítja azzal a különbséggel, hogy fegyver helyett egyelőre lapáttal gyakorlatozik. A következő állomás a két éves katonai szolgálata, amely után az ambiciózus német rendszerint az S. S., vagy S. A. tagjává lesz.

Németország a német sajtó szempontjából

A sajtó általában úgy írja le a világot, mint egy állandó harcot, amelyen Németország szünet nélkül kénytelen gonosztevő és kegyetlen ellen ségekkel megvívni, akiknek egyetlen célja Németország leigázása. Időnként a legjelentősebb ellenfelek, mint például Olaszország, vagy Lengyelország intím barátokká lesznek, de ez cseppet sem tűnik fel furcsának, mivel mindenki tudja, hogy Hitler tervei gyakran misztikusak és hogy mindig és mindenben igaza van. Ilyenkor tehát a nép megszűnik gyűlölni az olaszokat, vagy lengyeleket és megszűnik aggodni a lengyel korridorban élő vagy déliroli német testvérek sorsa felett, hogy cserébe egy más ellenséget átkozzon mindaddig, amíg újra a lengyelekre, esetleg az olaszokra kerülhet a sor.

A képes hetilapok tele vannak katonák felvételeivel, háborus jelenetekkel, tankokkal, ágyukkal, repülőgépekkel. A

mozihirodó ugyanezeket a képeket vetíti, a rádió ugyanezeket sugározza a füleket. A katonai parádék végeláthatatlan sorokban követik egymást: Heil Hitler, Deutschland über alles, Die Strasse frei, die Reihen fest geschlossen, Fridericus Rex, Fest steht und treu die Wacht am Rhein... Németországnak térre van szüksége, hogy élhessen és lélegzethez jusson... Németországnak népesebb családokra van szüksége... jutalmak az új házásoknak... születési jutalmak...

Kémek és kémnők

Időközönként nyilvánosságra kerül, hogy a népiörvény-szék kémeket, néha kémnőket ítélt halálra, akiket lefejeztek. Általában a kém-mánia mindenfelé igen elterjedt. Egy este a Hitlerifjúság egyik táborából a kis Schmidt Hans távozni akar. Állj, ki vagy? Mi a jel szó? — kérdi a kis Meyer Fritz.

Hans felelet helyett nevet, a hü bajtárs lö és megöli. Azt hittem, hogy egy kém, — magyarázta aztán.

A passzív védelmi szervezetek elsőrangban működnek. A raktárakból és a házak padlásáról eltávolítottak minden éghető anyagot. Minden háznak meg van a felelős őre légítámadás esetére, megvan a tűzoltó- és mentőcsoportja. A bomba- és gázbiztos fedezékek készen vannak. Minden mozogni tudó embernek meg van a pontosan megállapított helye, minden asszonynak a

Katonai LIVRET könyvecskék

ismét kaphatók a

Pásztor Ede cégnél

Oradea, Piața M. Viteazul
4. sz. Telefon 2800.

Éles bírálatot írt gróf Bethlen István a magyarországi választásokról

(Budapest.) Gróf Bethlen István, volt magyar miniszterelnök a „Pesti Napló”-ban cikket írt a pünkösdi választásokról. Bethlen István hangoztatja, hogy a választások eredményei mellett nem lehet napirendre térni és megállapítani, hogy a radikális jobboldali

pártok előretörése a németországi nemzeti szocializmus min tájára történik. választási propaganda következménye.

Németországban indokolt volt a nemzeti szocializmus, írja többek között gróf Bethlen István, — a bolsevizmus fenyegető veszélyével szemben, de

Magyarországon nem fenyeget ilyen veszély, tehát a nemzeti szocializmus módszereivel és szellemében működő politikai pártok ténykedése sem indokolt.

A továbbiak során gróf Bethlen István élesen bírálja a választások lefolyását.

Apróhirdetések

POSTA

fényképek

azt, on olcsón és nagyon jó
szavaiosság mellett

Róna fényképész

műtermében kaphat
Régi képekről élethű nagytűsok
Str. Alexandri No. 4.

ALLÁS

Perfekt főzni tudó jómodoru
mindenes szakácsné állandó jó
helyre felvétetik. Cim a ki-
adóban. 1745

Intelligens jómodoru ügynö-
köknek szép jövedelmet bizto-
situnk helyi foglalkozással. —
Cim a kiadóban. 1126

Gyermektelen házaspár la-
kást kap házi munkáért. Mol-
dova 82. sz. 1787

Bevezetett helyre, az esti
órákra, lehetőleg gyakorlott
lapkihordót fixfizetéssel és mel-
lékjövedelemmel felvesz a
Friss Ujság. Jelentkezni lehet
a kiadói hivatalban, Piața Mihai
Viteazul 4. 1784

Bejáró takarítónő, ki szépen
mos-vasal kisegítésre felvéte-
tik. Paul Chinez u. 15. 1786

Gyermektelen házmester fel-
vétetik. Str. Dim. Cantemir 72.
1785

ÉTEL-ELADÁS

Eladó egy kétajtós, teljesen
jó állapotban lévő hosszú ru-
has szekrény. Szőke, Str. Ale-
xandri No. 56. 1693

Egy 6-os cséplőgarnitúra el-
adó. Str. Iuliu Maniu 5. 1788

Egy teljesen jó állapotban
lévő, férfi szürke, nyári öltöny
eladó. Cim a kiadóban. 1630

Eladó Chisneiu-Criș-en négy
szobás, összkomfortos ház a
váradi főuton. Cim a kiadóban.
1768

Eladó mély gyermekkosci és
modern patefon 80 lemezzel.
Str. Dr. Gheorghe Popa No. 40
1771

**Jér -
szekrények**
egolcsóbbak
szletre is
STR. ALEXANDRI 46-a

Cséplősök figyeimébe. Mér-
leg javítást jutányáson, vas-
mérlegek kaphatók. Kovács,
Str. Ciorogariu 17. 1790

Egy vendéglő modern teke-
pályával eladó. Str. Costa Fo-
ru 19. 1789

A volt városi szállótelep mel-
lett (Str. Stroeșcu), a nagy-
állomástól alig 5 percre, a
több, ház építésére is kiválóan
alkalmas földterület eladó. Ér-
tekezni a tulajdonosnál d. e.
8-10-ig Str. Franceză 12

Roosevelt mama jó ebédet fog főzni az angol királyi párnak

Roosevelt elnök felesége ki-
a lap munkatársának a követ-
kezőket mondotta Roosevelt
édesanyjáról:

„Az anyósom maga foglal-
kozik mindennel, ami az asz-
talra kerül és megnyugtathat-
tok mindenkit, hogy kitűnően
ért a főzéshez. Biztos vagyok
benne, hogy a Hyde parkban
felszolgált ebéd nagyon jó
lesz és kitűnően fog ízleni
az angol királyi párnak.”

Ezekkel a szavakkal nyug-
tatta meg Roosevelt elnök fele-
sége az Egyesült Államok la-
kosságát. Az elnök felesége
ezt a megnyugtató közleményt
néhány órával a királyi pár
megérkezése előtt tette közzé
az ujságokban. A közönség
már kíváncsian várta ezt a
nyilatkozatot, mert az utóbbi
napokban egész Amerikát
egyeftlen kérdés foglalkoz-
tatta:

— Vajjon meg lesz-e eléged-
ve a királyi pár az amerikai
vendéglátással? Izleni fog-e
az amerikai konyha?

Az amerikai közönség hoz-
zá akar járulni a királyi pár
ellátásához és a vendéglősök,
farmerek, a legkiválóbb házi-
asszonyok rengeteg ételneműt
— éléskamrájuk remekét —
küldék az amerikai elnök cí-
mére, hogy ne jöjjön szegyen-
be a felséges pár előtt.

Az elnök felesége aláírásával
megjelent cikkek közlik is:

— „A mi konyhánk mindig
a helyzet magaslatán állt. Elő-

KÜLÖNFÉLE

Vendéglői konyha azonnal
kiadó. Roxin vendéglő, Bul.
Reg. Ferdinand. Popper mel-
lett. 1756

Bármilyen ügyes-bajos dol-
gaiban segítők. Forduljon bi-
zalommal hozzám. Calea Izvo-
rului negyedik 31. alsó tüdő-
szanatórium ut. 1797

Töltőtoll javítást szakszerű-
en, gyorsan és olcsón végez a
Pásztor Ede cég.

„Stat könyv”

személyzeti adóhoz, ügy-
védi, orvosi, házi alkalm-
mazottak, nevelők stb
részére kapnátó

Pásztor Ede cégnél

Oradea, Piața Mihai Viteazul
4. szám. — Telefon 2800.

kelő vendégeink mindig ki-
tűnően érezték magukat ná-
lunk.”

Washingtonban a megérke-
zéskor 600.000 ember togadta
a királyi párt A hangszórókon
több, mint egy félmillió ember
hallgatta, amikon az elnök fele-
sége barátságos hangon üdvö-
zölte a királyi párt: How do
you do?

IPAROS UJSÁG

Mi a helyzet a gáz- álarcok körül?

A gázálarcok beszerzése kö-
rül sok ellentétes hír jelent-
meg a lapokban. A tényállás a
következő:

1. Amint azt a nagyvárad
Munkakamara elnöke is ki-
jelentette, a munkaügyi minis-
terium a kisiparosok részére
hathavi haladékat kért a gáz-
álarcok befizetésére. A jelek
szerint azonban ez az interven-
ció nem járt eredménnyel, —
mert az ügyi és tengerészeti
miniszter közlése szerint

a legutolsó határidő a gáz-

álarcok befizetésére augusz-
tus 1.

Ezen időpont után megkez-
dik az ellenőrzést.

2. A gázálarcok beszerzésé-
ről szóló törvény végrehajtási
utasítását tegnapi lapszámunk-
ban közöltük. Eszerint nagy-
vállalatok külön szobát, kis-
vállalatok külön speciális gáz-
álarc-szekrényt is tartoznak
beszerezni. Ennek beszerzésé-
vel azonban várhatnak addig,
amíg a megrendelt gázálarco-
kat valóban kézhez is kapják.

Külön igazgatósá- got kapott a kisipar a munkaügyi minisztériumban

Bucurestii jelentés szerint
Ralea munkaügyi miniszter in-
tézkedésére a minisztérium ke-
belén belül felállították a kis-
ipari igazgatóságot. Eddig csak
munkaügyi igazgatóság műkö-
dött a minisztériumban, amely-
nek vezetője Stavri Cunesco
mérnök volt. Az új kisiparos
igazgatóság vezetőjének kisse-

melése még nem történt meg.

A munkaügyi minisztérium
a „munkaügyi alapot” 88 mil-
lióval felemelte. Az összeg leg-
nagyobb részéből munkáslaká-
sokat építenek.

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE
CÉGNÉL ORADEA
PIAȚA MIHAI VITEAZUL 4

HA NYOMTATVÁNY-RA

volna szüksége, kérjen előbb árajánlatot a

PÁSZTOR EDE

cégtől, amelyn modernül felszerelt nyomdá-
jával a legkényesebb igényeket is kielégíti

Telefonhívásra megbízottunkat azonnal ki-
küldjük. Piața Mihai Viteazul 4. Telefon 28-00